

Vaimne tervis ja töenduspõhisus

Eesti Psühholoogide Liidu konverents - Hotell „Tartu“ - 9. juuni 2023

Konverentsi alustab ingliskeelne peaettekanne prof. Graham Finlaysonilt (tutvustus ja ettekande lühikokkuvõte järgmisel lehel), kes on laialt tuntud oma töödega söömise psühholoogia (sh isu kontroll, toidueelistused jms) ja energiatasakaalu alal. Järgnev osa on eestikeelne ning keskendub töenduspõhisuse teemale. Tutvustatakse käimasolevaid programme ning teiste maade kogemusi vaimse tervisega seotud sekkumiste ja ennetusprogrammide töenduspõhisuse hindamisel ning teadustulemuste tutvustamisel. Kas ennetusest või sekkumisest on abi, kui see asjaosalistele meeldib ning tundub, et see võiks aidata? Kuidas saab ja oleks mõistlik töenduspõhisuse kohta käivat infot kasutada poliitika kujundamisel? Mida teha, et lugeja või kuulajani jõuaks õige ja kasulik info vaimse tervise kohta?

Osalemise on Eesti Psühholoogide Liidu liikmetele tasuta, teistele 20 EUR, TÜ ja TLÜ psühholoogia üliõpilastele 10 EUR. Osalemistasu sisaldab toitlustust ning järelkuulamise võimalust.

Registreerumine: <https://forms.gle/eXwR9294wHhuC1U57>

09:45	Graham Finlayson	Measuring food preference and reward in the laboratory or clinic
10:45		<i>Kohvipaus (15 min)</i>
11:00	Kenn Konstabel	Avasõnad. Millist töenduspõhisust tasub tahta?
11:15	Karin Streimann	„Kuidas ei ole kvaliteetne, lapsed ju ütlevad meile, mis on kvaliteetne“ ehk töendusmaterjali vajalikkusest ennetuses
11:35	Kerli Ilves	Töenduspõhised väheintensiivsed psühholoogilised sekkumised ja nende potentsiaal
11:55	Liina Haring	Töenduspõhisus psühhopatoloogia hindamisel
12:10		<i>Lõuna (50 min)</i>
13:05	Mariliis Pöld	Tervisetehnoloogiate kulutõhususe hindamine
13:25	Andero Uusberg	Avalik sektor ja põhjatu töendus: katsetamise juhendist avalikule sektorile
13:45	Arko Olesk	Kuidas (ja milline) teadus jõuab rahvani?
14:05	Marta Pulk	Vaimse tervise podcasti köögipool
14:25		<i>Kohvipaus (15 min)</i>
14:40	Jaan Aps (moderaator)	Aruteluring: töenduspõhisuse võimalikkusest ja võimalustest Eestis
15:40		<i>Avaliku konverentsi lõpp; üritus jätkub 15:50-17:30 EPL-i liikmete üldkoosolekuga</i>

Measuring food preference and reward in the laboratory or clinic

Graham Finlayson, University of Leeds

The pleasure associated with certain foods is a strong determinant of food choice and shown to affect appetite and food intake. Pleasure is not a unitary concept and two components have been distinguished termed liking and wanting. These processes are necessary to ensure people are motivated and rewarded for meeting their biological requirements for nutrients, but they are also responsive to environmental and cultural factors in the food repertoire. Different strategies are needed to methodologically identify these separate processes and determine their effects on forms of eating and food choice. Not all behaviour is under the direct control of conscious events, and food wanting may exist in explicit (conscious) or implicit (covert) forms. An experimental procedure has been developed to evaluate the strength of liking and wanting in human subjects using a range of visual stimuli depicting common foods (Finlayson et al. 2008). The major outputs of this procedure, referred to as explicit liking and implicit wanting, are differentially influenced by interoceptive signals from energy stores as well as modifiable sensory and nutritional attributes of food and the timing of food intake. Individuals with obesity tend to demonstrate weaker control of appetite. They are less sensitive to homeostatic signals of satiety and more responsive to external hedonic cues to eat. Practitioners can help individuals with obesity control appetite and food intake by targeting homeostatic and hedonic pathways.

Graham Finlayson is a psychologist and Professor in Psychobiology in the Faculty of Medicine & Health, University of Leeds, UK. He also holds a Visiting Professorship at Steno Diabetes Centre Copenhagen. His research focuses on understanding what underpins the control of human appetite and why people overeat. He has published around 200 peer-reviewed research papers with +6,000 total citations.

Homepage: <http://aceb-research.leeds.ac.uk/>

LinkedIn: <https://uk.linkedin.com/in/graham-finlayson-16955249>

Google Scholar: https://scholar.google.co.uk/citations?hl=en&user=O5xK_NsAAAAJ